

YOSHLAR ONGGIDA DEVIANT XULQ-ATVOR SHAKLLANISHIDA “TUNGI (NIGHT) CLUB” LAR TA’SIRI

X.U.Samatov

Ilmiy rahbar

Hamroyev Aslbek

Toshkent Axborot Texnologiyalari Universiteti Samarqand filiali Kompyuter

Injenering fakulteti KI-21-03 guruh talabasi

Telefon raqam: +998993307816

Elektron pochta manzili:

aslbekhamroyev281@gmail.com

<https://doi.org/10.5281/zenodo.11402223>

Annotatsiya. Deviant xulq-atvor ijtimoiy me'yorlardan chetga chiqadigan, jamiyat tomonidan nomaqbul hisoblanadigan harakatlar to'plamidir. Bunday xulq-atvorning shakllanishida turli omillar, jumladan, ijtimoiy muhit va madaniy ta'sirlar muhim rol o'ynaydi. Shu nuqtai nazardan, yoshlar orasida ommalashgan night klublar (kechki klublar) ham alohida ahamiyat kasb etadi. Ushbu maqolada night klublarning yoshlar ongida deviant xulq-atvor rivojlanishiga qanday ta'sir ko'rsatishi tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: voyaga yetmaganlar, deviant xulq-atvor, diagnostika, ijtimoiy funktsiya, jinoyatchilik, ijtimoiy norma, o'smir, profilaktika.

THE INFLUENCE OF "NIGHT (NIGHT) CLUBS" ON THE FORMATION OF DEVIANT BEHAVIOR IN YOUNG PEOPLE'S CONSCIOUSNESS

Abstract. Deviant behavior is a set of actions that deviate from social norms and are considered unacceptable by society. Various factors, including social environment and cultural influences, play an important role in the formation of such behavior. From this point of view, night clubs, which are popular among young people, are of particular importance. This article analyzes how night clubs influence the development of deviant behavior in the minds of young people.

Key words: minors, deviant behavior, diagnosis, social function, crime, social norm, adolescent, prevention.

ВЛИЯНИЕ «НОЧНЫХ (НОЧНЫХ) КЛУБОВ» НА ФОРМИРОВАНИЕ ДЕВИАНТНОГО ПОВЕДЕНИЯ В СОЗНАНИИ МОЛОДЫХ ЛЮДЕЙ

Аннотация. Девиантное поведение – это совокупность действий, которые отклоняются от социальных норм и считаются обществом неприемлемыми. В формировании такого поведения важную роль играют различные факторы, в том числе социальная среда и культурные влияния. С этой точки зрения особое значение приобретают ночные клубы, популярные среди молодежи. В данной статье анализируется, как ночные клубы влияют на развитие девиантного поведения в сознании молодежи.

Ключевые слова: несовершеннолетние, девиантное поведение, диагностика, социальные функции, преступность, социальная норма, подросток, профилактика.

Yoshlar ongiga Global ravishda ta'sir qilayot har xil buzg'unchi odatlarni shakllanishiga asos bo'layotgan turli omillar mavjud, bularga qarshi hammamiz birgalikda kurashishimiz chora tadbirlar ko'rishimiz zarur va muhim.

“Night” Clublarning o'ziga xosligi

“Night” klublar, asosan, yoshlar va kattalar uchun mo'ljallangan, tungi vaqtda ishlaydigan dam olish va o'yin-kulgi joylari hisoblanadi. Bu joylarda musiqa, raqs, ichimliklar va ba'zan noqonuniy moddalar (masalan, narkotiklar) mavjud bo'lib, yoshlar orasida qiziqish uyg'otadi. “Night” klublar yoshlar uchun:

Ijtimoiy muloqot maskani: “Night” klublar yoshlar orasida yangi tanishlar orttirish, do'stlar bilan vaqt o'tkazish va ijtimoiy muloqot qilish joyi sifatida xizmat qiladi.

E'tiborni Jalb Qilish Vositasi: Bu muhitda yoshlar o'zini namoyon qilish, diqqat markazida bo'lish va boshqalarning e'tiborini jalb qilishga intiladi.

Stressni Yengillatuvchi Joy: Yoshlar o'zlarining kundalik muammolaridan xalos bo'lish, stress va asabiylikni kamaytirish uchun night klublarga murojaat qiladi.

Deviant xulq-atvorning shakllanishi

Night klublar yoshlar ongida deviant xulq-atvor shakllanishida bir qator omillar orqali ta'sir ko'rsatadi:

Ichimlik va Narkotiklar: Night klublar ko'pincha spirtli ichimliklar va ba'zida narkotik moddalar bilan bog'liq bo'ladi. Yoshlar bu muhitda ichimlik va narkotiklar iste'mol qilishga moyil bo'lib qolishi mumkin, bu esa deviant xulq-atvorning bir ko'rinishi hisoblanadi.

Zararli Do'stlik Munosabatlari: “Night” klublarda noto'g'ri do'stlar orttirish ehtimoli yuqori bo'lib, bu yoshlarning salbiy xulq-atvorini kuchaytirishi mumkin.

Agressiya va Zo'ravonlik: “Night” klublarda alkogol va narkotiklar iste'moli ortishi natijasida agressiya va zo'ravonlik holatlari ko'payishi mumkin. Bu esa yoshlarning deviant xulq-atvori rivojlanishiga turtki bo'ladi.

Ijtimoiy va Madaniy Ta'sirlar

“Night” klublar faqat dam olish joyi bo'lib qolmay, balki ijtimoiy va madaniy ta'sir ko'rsatish vositasi sifatida ham xizmat qiladi. Yoshlar bu muhitda:

Madaniy Normalarni O'zlashtirish: “Night” klublar orqali turli madaniyatlar, musiqalar va raqslar bilan tanishadi, bu esa ularning madaniy tasavvurlariga ta'sir qiladi.

Ijtimoiy Me'yorlar va Qoidalarning Buzilishi: Bu joylarda ijtimoiy me'yorlar va qoidalar buzilishi ehtimoli yuqori bo'lib, yoshlar bu harakatlarni norma sifatida qabul qilishi mumkin.

Deviant xulq-atvor sotsiologiyasi

Jamiyatda o'rnatilgan ijtimoiy me'yorlardan chetga chiqish holatlarini o'rganuvchi deviant xulq-atvor sotsiologiyasi muammolari O'zbekistonda istiqloq sharofati bilan o'rganila boshladi. Deviant xulq-atvorning turli ko'rinishlari mamlakatimiz olimlari o'z tatqiqot obyektlari doirasida o'rganganlar .

"Deviant" atamasi odatda ijtimoiy va psixologik kontekstlarda ishlatiladi va u turli ma'nolarga ega bo'lishi mumkin. [1,115 bet]

Ijtimoiy Deviantlik:

Ta'rif: Ijtimoiy me'yorlardan, qoidalardan yoki qadriyatlardan chetga chiqadigan xatti-harakatlar yoki odatlar.

Misollar: Jinoyatlar, jinoyatchilik, giyohvandlik, yoki jamiyat tomonidan nomaqbul deb hisoblangan boshqa xatti-harakatlar.

Muhimlik: Ijtimoiy deviantlik sotsiologlar tomonidan jamiyatdagi me'yorlar, qoidalar va qadriyatlarning tushunilishi va o'rganilishi uchun muhimdir. Bu atama ijtimoiy nazorat mexanizmlarining qanday ishlashini tushunishga yordam beradi.

Psixologik Deviantlik:

Ta'rif: Psixologik jihatdan odatdagi xulq-atvor me'yorlaridan chetga chiqadigan xatti-harakatlar.

Misollar: Ruhiy kasalliklar, muayyan obsesyonlar yoki kompul'siyalar, va boshqa psixologik nosozliklar.

Muhimlik: Psixologik deviantlik ruhiy salomatlik mutaxassislari tomonidan tashxis va davolashda ko'rib chiqiladi. Bu xatti-harakatlar odatda shaxsning hayoti va atrof-muhitiga qanday ta'sir ko'rsatishini tushunishga yordam beradi.

Submadaniy Deviantlik:

Ta'rif: Muayyan submadaniyat yoki kichik guruhning me'yorlaridan chetga chiqadigan xatti-harakatlar.

Misollar: Punk rock, goth, yoki boshqa alternativ madaniyatlarning me'yorlaridan chetga chiqadigan xatti-harakatlar.

Muhimlik: Bu turdagi deviantlik submadaniyatlarni o'rganish orqali madaniyatlar va ularning evolyutsiyasini tushunishga yordam beradi.

Deviantlik haqida o'rganish orqali jamiyat va inson xulq-atvorining turli jihatlarini yaxshiroq tushunish mumkin. Agar sizda bu mavzu bo'yicha qo'shimcha savollar bo'lsa yoki aniq bir jihatni ko'proq o'rganmoqchi bo'lsangiz, iltimos, batafsilroq ma'lumot bering.

“Night” klublarining salbiy tomonlari haqida bir necha jihatlar mavjud. Bu jihatlar sog'liq, xavfsizlik va ijtimoiy jihatlarni o'z ichiga oladi. Mana, night klublarining ba'zi salbiy tomonlari:

Sog'liqqa salbiy ta'sirlar:

Alkogol va giyohvandlik: “Night” klublarda odatda ko'p miqdorda alkogol iste'mol qilinadi. Bu esa alkogolizm va sog'liq muammolariga olib kelishi mumkin. Ba'zi klublarda giyohvand moddalar ham mavjud bo'lib, bu yanada ko'proq xavf tug'diradi.

Shovqin va uyqusizlik: “Night” klublar juda shovqinli bo'lishi mumkin, bu esa tashrif buyuruvchilarning uyqusizlik va eshitish qobiliyatiga zarar etkazishi mumkin.

Xavfsizlik muammolari:

Zo'ravonlik va janjallar: “Night” klublarda ko'pincha janjallar va zo'ravonliklar sodir bo'ladi, ayniqsa alkogol ta'siri ostida.

Jinoyat va xavfsizlik muammolari: Qaroqchilik, o'g'irlik va jinsiy zo'ravonlik kabi jinoyatlar night klublar atrofida tez-tez uchrab turadi.

Ijtimoiy muammolar:

Axloqiy masalalar: Ba'zi odamlar night klublarni axloqsizlik va buzuvchi o'chog'i deb hisoblaydi, chunki bu joylarda ko'pincha intizomsiz xulq-atvor namoyon bo'ladi.

Yoshlar uchun yomon ta'sir: "Night" klublar yoshlar uchun zararli bo'lishi mumkin, chunki ular hali rivojlanish bosqichida bo'lganligi sababli, noto'g'ri qarorlar qabul qilishlari va yomon odatlarga moyil bo'lishlari mumkin.

Moliyaviy muammolar:

Moliyaviy isrofgarchilik: "Night" klublarga borish qimmat bo'lishi mumkin. Ko'pchilik uchun bu moliyaviy isrofgarchilikka olib kelishi mumkin.

Yomon moliyaviy qarorlar: Ba'zi odamlar night klublarda o'zlarining moliyaviy imkoniyatlaridan ko'proq pul sarflab, moliyaviy qiyinchiliklarga duch kelishlari mumkin.

Atrof-muhitga ta'sir:

Shovqin ifloslanishi: "Night" klublar yaqin atrofdagi aholi uchun shovqin ifloslanishiga sabab bo'lishi mumkin, bu esa ularning tinchligiga va uyqu sifatiga salbiy ta'sir ko'rsatadi.

Chiqindilar: Night klublar ko'pincha katta miqdorda chiqindi hosil qiladi, bu esa atrof-muhitga zarar etkazishi mumkin.

"Night" klublarning salbiy tomonlarini hisobga olgan holda, bu muammolarni kamaytirish uchun qator chora-tadbirlar ko'rish mumkin. Bu choralarga kuchli xavfsizlik choralari joriy qilish, alkogol iste'molini nazorat qilish va atrof-muhitni himoya qilish uchun chiqindilarni kamaytirish kiradi.

Xulosa

"Night" klublar yoshlar orasida deviant xulq-atvor rivojlanishida muhim rol o'ynashi mumkin. Ushbu muhitlarning salbiy ta'sirini kamaytirish uchun ta'lim, ijtimoiy tadbirlar, oilaviy qo'llab-quvvatlash va qonuniy tartibotlar kabi chora-tadbirlar amalga oshirilishi lozim. Yoshlar sog'lom va barqaror rivojlanishiga yordam berish uchun bunday muammolarga jiddiy yondashish zarur.

REFERENCES

1. Sotsiologiyaga kirish Toshkent 2002 1-bet1. Abdurasulova. Voyaga yetmaganlar jinoyatchiligi va uning oldini olish muammolari. —Qonun himoyasidal T. №1. 2001y. 23 bet.
2. Каримова Л.И. Социальная психология и реклама: Учебное пособие для Мвузов. Т.: Издательскополиграфический творческий дом им. Г.Гуляма, 2004. С. 20.
3. Giddens E. Sotsiologiya. Toshkent – Sharq, 2002.
4. B.A.Aliyev., G'.Rafiqov., T.Sultonov., M.Mullajonova., B.Rahmonov. Sotsiologiya. O'quv qo'llanma. - T.: 2005,120-127 b
5. [http// www.sociologu.ru](http://www.sociologu.ru).